

OPSCHRIFT

Vergadering van: 4 juni 2014

Nummer: 2014_MC_00244

Onderwerp:
STADSBIBLIOTHEEK - ONTLENEN BOEKEN EN E-BOOKS. - Anne Schiettekatte

Raadslid(-leden):
Anne Schiettekatte - sp.a

Bevoegd:
Annelies Storms

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Met een lezerskaart kan men nog steeds gratis boeken lenen bij de stadsbibliotheek. Boeken, maar ook tijdschriften, cd's, strips, enz. die met de lezerskaart kunnen geleend worden zijn gratis voor een leentermijn van 4 weken, eenmaal gratis te verlengen.

Vrij recent is er nu een Vlaams pilootproject gestart bij de Bib voor het ontlenen van e-books voor tablets. Door dit project - dat 1 jaar loopt - kan je 3 boeken downloaden ook voor een leentermijn van vier weken, maar mits aankoop van een e-boekenkaart van 5 euro. Per 3 nieuwe e-boeken moet bovendien telkens een nieuwe e-boekenkaart aangekocht worden.

Vraag:

Kan meer uitleg en motivatie gegeven worden over het feit dat leners van boeken voor een papieren versie geen bijdrage moeten betalen, maar wel moeten betalen voor een elektronische versie?

Waar zit de logica wetende dat een digitale versie permanent en oneindig kan gedownload worden?

ANTWOORD

6 juni 2014

Het is wettelijk bepaald dat bibliotheken leenrecht hebben op boeken en dat uitgeverijen moeten toestaan dat boeken die aangekocht worden door bibliotheken uitgeleend mogen worden. Hier staat een leenvergoeding tegenover die de Vlaamse overheid aan de uitgeverijen betaalt. Er wordt per volwassene die zich inschrijft in een uitleeninstelling 1 euro per jaar betaald wordt als vergoeding voor de werken die hij leent. Voor een minderjarige wordt 0,50 euro aangerekend. Uitgeverijen vinden deze vergoeding aan de lage kant maar wel billijk, aangezien 1 exemplaar maar bij 1 persoon tegelijk kan liggen en het leenrecht dus beperkt is.

Voor digitale boeken is dat anders. Daar geldt het leenrecht niet, omdat dit alleen fysieke materialen omvat. Bij afwezigheid van een regeling door een wettelijk kader is het lenen van e-boeken dus voorwerp van onderhandeling. Als de bibliotheek een e-boek aankoopt en dat uitleent, staat daar in principe geen beperking op, een digitaal bestand kan in principe aan veel mensen tegelijk worden uitgeleend en dat vinden de uitgeverijen veel moeilijker. Vandaar dat deze prijs werd onderhandeld met de 6 grootste uitgeverijen door Bibnet (WPG en Lannoo zijn de grootste, WPG is een concern met Prometheus, de bezige bij en anderen). Zo is gekomen tot de vergoeding die vandaag gevraagd wordt. In een aantal Europese landen woedt er momenteel een discussie over het al dan niet invoeren van leenrecht voor e-boeken.

Het leengeld dat mensen moeten betalen voor e-boeken gaat dus voorlopig naar de uitgeverijen. Daarom kunnen we bij deze dienstverlening niet kiezen voor een gratis dienstverlening zoals die er wel is voor het ontlenen van andere materialen. Aangezien de bibliotheek met 1.800.000 ontlenen per jaar een van de meest laagdrempelige cultuurhuizen is van de stad, vonden we het essentieel om de gewone dienstverlening gratis te houden.

Het is een pilootproject, alle bibliotheken vinden het belangrijk om mee te gaan in deze nieuwe trend maar we zijn vooral benieuwd naar de resultaten. Voorlopig is het nog wat vroeg om al conclusies te trekken.
